

Силабус курсу

Облік і оподаткування діяльності міжнародних компаній

Ступінь вищої освіти – магістр
Освітньо-наукова програма «Міжнародний облік»
Спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»

Рік навчання: I, Семестр: I
Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП д.е.н., проф. Муравський Володимир Васильович

Контактна інформація vavanm@gmail.com

Опис дисципліни

Дисципліна "Облік і оподаткування діяльності міжнародних компаній" спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо організації та методики обліку та оподаткування діяльності міжнародних компаній; вивчення методів і технології обліку та оподаткування фінансових та господарських операцій, що застосовуються у зовнішньоекономічних відносинах міжнародних компаній; набуття вмінь документального забезпечення та відображення діяльності міжнародних компаній у системі рахунків бухгалтерського обліку та вміння використовувати облікову інформацію в управлінні діяльністю міжнародних компаній.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Діяльність міжнародних компаній як об'єкт бухгалтерського обліку	Знати термінологію, яка стосується діяльності міжнародних компаній, вміти пояснювати базові концепції, засвоїти поняття та сутність міжнародної діяльності та її види; розуміти особливості нормативного регулювання міжнародної діяльності	Тести, питання
4 / 2	2 Значення бухгалтерського обліку в міжнародній економіці	Розуміти поняття міжнародного обліку, проблеми бухгалтерського обліку, з якими стикається компаній, що беруть участь в міжнародній торгівлі (імпорт і експортних операцій). Пояснювати аспекти, пов'язані з бухгалтерським обліком міжнародних операцій, розуміти важливість та практичне застосування глобальних стандартів бухгалтерського обліку.	Тести, питання
6 / 2	3. Облік та оподаткування операцій в іноземній валюті	Розуміти функціонування валютних ринків та вміти пояснити причини та ризики зміни курсу валюти. Знати методику обліку операцій в іноземній валюті, хеджування як засобу зменшення ризику, валютні форварди та опціони. Володіти методикою обліку і оподаткування операцій в іноземній валюті, інструментів хеджування грошових потоків і хеджування справедливої вартості	Задачі, розрахункові завдання

6 / 2	4. Облік і оподаткування розрахунків з іноземними контрагентами	Ознайомитись з експортно-імпортними та розрахунковими операціями та особливостями їх обліку. Вивчити методичку обліку і оподаткування імпортних операцій. Знати про мито, акциз та податки з імпортних операцій. Вивчити методичку облік і оподаткування розрахунків з імпортерами. Засвоїти особливості обліку і оподаткування експорту товарів, послуг та розрахунків з іноземними контрагентами. Зрозуміти порядок отримання грошових коштів та їх обліку. Знати особливості обліку розрахунків з використанням електронних грошей. Зрозуміти суть ділової поїздки. Вивчити звітність та порядок відшкодування витрат відповідно до документів. Засвоїти специфічні аспекти відрядження, які стосуються окремих спеціальних професійних відряджень та поїздок за кордон.	Задачі, розрахункові завдання
4 / 2	5. Перерахунок фінансової звітності в іноземній валюті	Розуміти основні положення підготовки фінансової звітності в іноземній валюті, концептуальні питання перерахунку іноземної валюти у валюту фінансової звітності. Знати хеджування ризику балансу, методи перерахунку фінансової звітності, перерахунку курсу валют на основі GAAP США, МСФЗ та інших стандартів, пов'язаних з перерахунком валюти звітності.	Задачі, розрахункові завдання
4 / 2	6. Інші аспекти формування фінансової звітності в іноземній валюті	Використовувати інструментарій методів обліку зміни цін (інфляції). Знати особливості обліку інфляції в різних країнах, а також правила, наведені в міжнародних стандартах фінансової звітності (МСФЗ). Розуміти питання, пов'язані з обліком об'єднання бізнесу і підготовки консолідованої фінансової звітності, а також підходи, які використовуються на міжнародному рівні для вирішення питань, пов'язаних з обліком в процесі об'єднань.	Задачі, розрахункові завдання
6 / 2	7. Міжнародне оподаткування	Розуміти сутність подвійного оподаткування, податкових пільг та відмінності в оподаткуванні та податкові режими в різних країнах. Вміти пояснити, як іноземні податкові кредити знижують подвійне оподаткування. Знати правила, пов'язані з контрольованими іноземними корпораціями та вміти пояснити, як вони впливають на оподаткування доходу з іноземного джерела.	Тести

Літературні джерела

Основні:

1. Демченко С. О., Петрова Т. В., Кучеренко О. С., Макарова І. М., Сидоренко М. І. Трансформації фінансової звітності українських підприємств у відповідності до МСФЗ: методичний посібник. Київ: Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України, 2022. URL: <https://www.ufpaa.org/books/?pid=1028>.

2. Кекіш І. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єкта

підприємництва. Підприємництво : підручник / за заг. ред. А. І. Крисоватого. - К. : Друкарський двір О. Федорова, 2021. С. 140-187.

3. Міжнародні стандарти обліку та звітності: підручник / А. І. Крисоватий, В. М. Панасюк, І. В. Мельничук, Т. Г. Бурденюк ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, В. М. Панасюк. Тернопіль : Економічна думка, 2021. 580 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42590>.

4. Муравський В. В., Назарова І. Я. Автоматизація формування та подання звітності: навчальний посібник. Тернопіль: Західноукраїнський національний університет, 2023. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/442>.

5. Муравський В., Шевчук О. Глобальна трансформація ролі бухгалтерського обліку і контролю в умовах цифрової економіки. Світ фінансів. 2024. Вип. 1. С. 39-58. DOI: <https://doi.org/10.35774/SF2024.01.039>.

6. Муравський В.В., Мельник Н.Г. Методичні вказівки та завдання для проведення практичних занять з дисципліни «Облік і оподаткування діяльності міжнародних компаній». Системи дистанційного навчання ЗУНУ. Тернопіль: ЗУНУ, 2024.

7. Муравський В.В., Мельник Н.Г. Електронний курс з дисципліни «Облік і оподаткування діяльності міжнародних компаній». Системи дистанційного навчання ЗУНУ. Тернопіль: ЗУНУ, 2024.

8. Муравський В.В., Мельник Н.Г. Методичний інструментарій до оцінювання самостійної роботи з дисципліни «Облік і оподаткування діяльності міжнародних компаній». Системи дистанційного навчання ЗУНУ. Тернопіль: ЗУНУ, 2024.

9. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Облік міжнародних операцій» для студентів спеціальності 8.03050901 «Облік і аудит». Укладач: Я.Д. Крупка. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 40 с.

10. Облік операцій в іноземній валюті. URL: <http://firstconsulting.com.ua/articles/161-oblik-operatsii-v-inozemnii-valiuti-priklady-ta-analiz-tyrovoykh-pomylok>.

11. Онищенко В. МСФЗ: огляд міжнародних стандартів фінансової звітності. Київ: Бухгалтерська платформа, 2024. URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/7659-msfz-2020>.

12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затверджене наказом Міністерства фінансів України №193 від 10.08.2000 р. із змінами та доповненнями № 754 від 14.07.2014 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>.

13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

14. Про валюту і валютні операції: Закон від 21.06.2018 №2473-VIII. URL: <https://docs.dtkr.ua/doc/1214.969.0>

15. Про заходи щодо стимулювання зовнішньоекономічної діяльності. Закон від 24.12.2015 №912-VIII. URL: <https://docs.dtkr.ua/doc/1214.969.0>

16. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04. 1991 р. №959- XII зі змінами та доповненнями станом на 07.08.2011р. URL: http://ukrexport.gov.ua/ukr/zakon_v_sferi_zed/ukr/3201.html

17. Про режим іноземного інвестування: Закон України № 93/96вр від 19.03.1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. №19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

18. Фоміна О. В., Семенова С. М., Ромашко О. М. та ін. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навчальний посібник / за заг. ред. О. В. Фоміної. Київ: Державний торговельно-економічний університет, 2023. 244 с.

Додаткові:

19. Гевлич Л. Л., Гевлич І. Г. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 128 с.

20. Гончаренко О. І., Поліщук Т. В., Біловол О. С., Савчук А. П. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Київ: Національний технічний університет України

"КПІ імені Ігоря Сікорського", 2023. 63 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/aa459821-5825-40ee-8926-152d76d757ad/content>.

21. Єрмак О.М., Белгородцева М.О. Проблеми складання консолідованої фінансової звітності підприємств. URL: <http://наука.kushnir.mk.ua/?p=22474>.

22. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : навч. посібник / за ред. Ю. Г. Козака, О. О. Сукач, Д. М. Бурлаченко. 6-те вид., переробл. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 268 с.

23. Краєвський В. М., Колісник О. П., Гуріна Н. В., Костенко О. М., Новікова О. П. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 388 с. URL: <https://dpu.edu.ua/наука/biblioteka?catid=2&id=1790%3Abukhhalterskyi-oblik-navchalnyi-posibnyk&view=article>

24. Крисоватий А. І., Зварич Р. Є. Міжнародний менеджмент: підручник. Тернопіль: Західноукраїнський національний університет, 2024. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/442>.

25. Міжнародні правила по тлумаченню термінів ІНКОТЕРМС : збірник контрактів та нормативних актів Інкотермс. Київ : Сплайн, 2000. С. 4-33.

26. Чорна Ю.О., Ткачук Ю.О. Оцінка ефективності експортної діяльності виробничих підприємств. URL: <http://intkonf.org/>.

27. International accounting standard 27 «Separate financial statements». URL: <http://goo.gl/g4IDFg>.

28. International accounting standard 28 «Investments in associates and joint ventures». URL: <http://goo.gl/4Y64mr>.

29. International financial reporting standard 10 «Consolidated financial statements» URL: <http://eifrs.ifrs.org/eifrs/bnstandards/en/2013/ifrs10.pdf>.

30. International financial reporting standard 12 «Disclosure of interests in other entities». URL: <http://eifrs.ifrs.org/eifrs/bnstandards/en/2013/ifrs12.pdf>.

31. J. Roin A Neutral System for the Taxation of International Transactions. Virginia Law Review: University of Chicago Law School. URL: https://chicagounbound.uchicago.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1646&context=journal_articles

32. Krupka Y., Nazarova I., Pravdiuk N., Myskiv L., Yevdokymova N. Electronic settlements in the enterprise and their accounting and information support. Independent journal of management & production (IJM&P) <http://www.ijmp.jor.br>

33. Muravskiy V., Pochynok N., Reveha O., Chengyu L. Accounting and control of foreign economic electronic transactions using cryptocurrencies. The Herald of Economics. 2022. 4. P. 44-60. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.04.044>.

34. Nizar Alsharari Accounting and Finance Innovations / Published by BoD Books on Demand, 22 dec. 2021. 330p. № 959-X11 із змінами та доповненнями. URL: <http://www.liga.net/>.

35. Zadorozhnyi Z.-M., Muravskiy V., Pochynok N., Ivasechko U. Application of the internet of things and 6G cellular communication to optimize accounting and international marketing. Virtual Economics. 2023. № 6(1). P. 38-56. DOI: [https://doi.org/10.34021/ve.2023.06.01\(3\)](https://doi.org/10.34021/ve.2023.06.01(3)).

36. Zadorozhnyi Z.-M., Yasyshena V., Muravskiy V., Ometsinska I. Evolution of accounting for intangible assets and its transformation to international requirements. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2021. 5(40). P. 191-203. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v5i40.244984>.

37. Zadorozhnyy Z., Muravskiy V., Semaniuk V., Gumenna-Derij M. Global management accounting principles in the system of providing resource potential of the enterprise. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2022. 3(44). P. 63-71. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.44.2022.3765>.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому

порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Оцінка рівня отриманих теоретичних знань та практичних навиків за шкалою Університету здійснюється на основі модульно-рейтингової системи контролю знань і передбачає стимулювання систематичної, ритмічної, самостійної роботи студентів, підвищення об'єктивності оцінки їхніх знань, визначення рейтингу студента, запровадження здорової конкуренції між студентами у навчанні і розвитку творчих їх здібностей. Модульно-рейтинговий контроль здійснюється на основі попередньо визначених змістових модулів, які є логічно завершеними частинами теоретичного та практичного навчального матеріалу за окремими етапами вивчення дисципліни. Отриманий рівень знань студента з усіх видів виконуваних робіт по дисципліні (теоретична підготовка та практична робота) оцінюється як за національною шкалою, так і шкалою ECTS.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Облік і оподаткування діяльності міжнародних компаній» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4	Разом
20 %	20 %	5 %	15 %	40 %	100 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен	
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять. Опитування проводиться з тем 1-7	Модульна робота - макс. 100 балів: Теоретичне питання - макс. 30 балів; Тестові завдання - макс. 40 балів (8 тестів по 5 балів за тест); задача 1 - макс. 30 балів	Оцінка за виконання завдань тренінгу	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань самостійної роботи	Теоретичне питання 1 - макс. 30 балів; теоретичне питання 2 - макс. 30 балів; задача - макс. 40 балів	

Шкала оцінювання студентів:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)

35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)